

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér

Felolós szerkesztő:
dr. BALOGHY ERNŐ.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEKET
és nyiltéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

A villamos világítás előnye.

Hogy a villamvilágítás a közélet és az ipar fellendülését nagyban elősegíti, az bebizonyított tény, de hogy mennyire emeli ezt, szolgáljon ezen egypár adat.

A színházban. A színházi világításnál 2 előnnyel találkozunk:

1. Nagy a tűzbiztonsága.

2. A levegőt nem melegíti fel s termékeivel nem rontja ezt, mint a más lánggal égő világítók. S hogy mily sikeresen lehet az egyes kényes dolgokat véghez vinni, álljon itt egypár példa:

— Eltekintve attól, hogy: „égyfény“, „eső“, „villámlás“ és „hold“ utánzásai csakis villamos fényvel idézhetők elő, úgy hogy tényleg azok is legyenek — álljon a következő.

„Margaretta és Fauszt“-ban vagy pedig más szindarab előadásánál, ott, hol két viaskodó áll egymással szemben, könnyű módon az egyik viaskodó kardját összekötjük a dynamó pozitív sarkával, míg a másikat a negatív sarkokkal. Ha most viaskodásra kerül a sor, a két kard érintkezési felületén fényes iv fog láthatóvá lenni, mi megkapó látvány. Sokkal szebb és égitűneménynek mondható Wagner operájában, a mikor is az üllőt (ambos) összekötjük a pozitív sarkokkal, a kalapácsot pedig, — melylyel Siegfried kardját kovácsolja — a negatív polussal. Minden egyes ütést, melyet Siegfried az üllőre mér, egy villamos-szikra fogja kíséreni.

Az egyes művésznők ruháikat kis izzólámpákkal látják el és függői közé is ilyet alkalmaz, — mi szinte emeli az előadás pompáját — melyet a nála lévő kis accumulator táplál. Eltekintve még nagyon sok dologtól, mely a színház pompáját növelné, még azt akarom csak felemlíteni, hogy nincs az a szép jelenet megvilágító, mint a villamos reflector.

A háztartásban. A háztartásban a fő követelmény, hogy praktikus és olcsó legyen és ép ezért a villamos főzést meg sem említem, mert ez a közönsé-

ges főzésnél körülbelül 35%-al drágább. Annál méltóbb a villamos fűtés, — megjegyzem, hogy csak egyes esetekben — mely nem áraszt kellemetlen szagot. Tegyük fel, hogy a cseléd-személyzet elment s Önagysága egyedül van odahaza, de ez mind nem ok, hogy Önagysága téli időben ne dideregjen, tehát befűteni kell, igen ám, de hogyan? Soha ezen művészetet nem méltatta annyira, hogy megtanulja s így kénytelen hidegben maradni. Máskép van ez villamos világításnál! Ha Önagysága egyedül van, hat átkapcsolja a kapcsolót s rövid öt perc alatt a szoba meleg. Tudom, hogy Önagysága szívesen adott volna egypár koronát, hogy a -10° C. szobája meleg legyen. Nézzük azonban, hogy tényleg mibe kerül az.

Tegyük fel, hogy egy 6 m. hosszú, 5 m. széles és 4 m. magas szobát, melynek -10° a temperatuma $+20^{\circ}$ C. kívánjuk felmelegíteni, ($+20^{\circ}$ C.; itt nem szükséges a + csak hogy jobban szembe tűnjék.) Egy ily meleg vezetéshez kell 100 Volt feszültség és 40 Ampher. (Ez tényleges érték, mert ennyi kell.)

De mivel Volt \times Ampher = Volt-ampere vagy Watt.

Tehát $100 \times 40 = 4000$ ez egy perc alatt szükséges, egy óra alatt $4000 \times 60 = 240000$ Watt.

1 kilowatt = 360000 Watt, mely 35 fillérbe kerül, (nappali használatnál) $360000 : 240000 = 15$ fill.

Mig Önagysága koronákat adott volna a meleg szobáért, addig most 15 fillérért teljesen felmelegített szobában ülhet.

A kisasszony a mai estére hivatalos, persze, hogy el kell menni, de ő csakis a rózsaszínű ruhában szándékoszik elmenni; mert szerinte ez áll legjobban. Igen ám, csak hogy ez még annyira gyűrtött, hogy nem veheti fel, mivel pedig ma vasárnap van, faszén sehol sem kapható, tehát kedve ellenére más ruhát kellene felvenni! Máskép van ez a villamossal! Semmi köze ahhoz, hogy vasárnap van e vagy sem, hanem szedik elő a villamos va-

salót és szépen kivasalják a rózsaszínű ruhát.

Ennek költsége: egy villamos vasaló 90 Wattot fogyaszt, 1 óra alatt $3600 + 90 = 324000$ Watt, $324000 : 360000 = 0,9$. 1 Hectowatt ára 6 fill. éjjeli világítás mellett. $0,9 \times 6 = 5,4$ fillérbe kerül egy teljes órára estéli vasalás mellett, de mivel egy vasalásra 20 perc is elegendő, tehát a ruha kivasalása 1,8 fillérbe kerül. Ha nappal vasalták volna ki, akkor csak 0,16 fillérbe, tehát majdnem $\frac{1}{10}$ fillérbe kerül. Egy a családi körben elkészített tea költsége pedig: Egy 50 gyertyás izzólámpa, mely 100 Volt és $1,5 \times 2$ Ampher fogyaszt 1 liter vizet 15 perc alatt forrásra kényszerít.

$100 \times 1,5 = 150$, $3600 \times 150 = 540000$ Watt, $540000 : 360000 = 1,5$, $1,5 \times 6 = 9$ fillér egy órában, de 15 perc alatt a tea kész, tehát csak 2,2 fillérbe kerül egy tea készítése.

Egy rossz háziasszony jellemvonása, hogy petroleuma soha sincs a házban, miről mi deákok tudnánk leg többet mondani. De minek is kell petroleum, mikor a villamos költség se több a közönséges világítási költségénél.

Egy 16 gyertyás izzólámpa, mely 50 Wattot fogyaszt s mely nagyon is elég, hogy egy író-asztalt megvilágítson, költsége a következő:

$3600 \cdot 50 = 18000$ Watt, $18000 : 360000 = 0,5$, $0,5 \times 6 = 3$.

Egy 16 gyertyás lámpa költsége óránként 3 fillér!

Kávé melegítésre elég egy 8 gyertyás izzólámpa, — csupán melegítésre, forrásra nem, — ennek meg a költsége körülbelül 0,5 fillér, vagyis $\frac{1}{4}$ krajcár. Ezek lennének röviden a villamossal való háztartásban lévő előnyei.

Az iparban. Eltekintve attól, hogy minden tizedik munkás tud csak a követelményeknek megfelelőleg forrasztani, de úgy forrasztani, hogy a forradási helyen körülbelül 1 mm. kidomborodás legyen, nincs egy sem!

Ha például egy 25 mm. hengeres vasat kellene összeforrasztani, anná

legalább a forradási helyén 22 mm. lesz az átmérője. A villamos forrasztás sokkal egyszerűbb, mert a forradási helyen alig észrevehető magaslát lesz csak. Az előbb említett 25 mm. keresztmetszetű hengeres vashoz 50—60 ampere szükséges csak ahhoz, hogy összeforjék s mindjárt az első kísérletnél bevál, míg a közönséges kovacs-tűzhelynél sokszor csak a 3., sőt a 4-ik kísérletnél válik be.

Nagyobb forrasztások a Volta ivvel érhetők el.

Ez iparban előforduló előnyökre még visszatérek!

„Ohm.“

Varmegyei hivatalos lap. A varmegyei új ügyviteli szabályzat egy varmegyei hivatalos lap létesítése iránt is intézkedik a következőleg: Legkésőbb 1903. évi július hó 1-től kezdve minden varmegyében külön lapként „Varmegyei Hivatalos Lap“ ot kell létesíteni. A Hivatalos Lap szerkesztésével az alispán a varmegyei tisztviselők egyikét bizza meg. A Hivatalos Lap előfizetési árat a belügyminiszter jóváhagyása mellett a varmegye közönsége állapítja meg, az esetleg nem fedezhető lapkiadás a varmegye hazipenzárát terheli. A Hivatalos Lap hivatalos kiadvány, melynek minden rendelkezése a címzésben megjelölt hivatal vagy tisztviselőt külön rendelkezés nélkül is éppúgy kötelezi, mint az írásban kiadott külön rendelet. A Hivatalos Lap az állam hivatalos nyelven jelenik meg. A Hivatalos Lap varmegyei szabályrendeletek, közérdekű határozatok, általános jellegű miniszteri vagy közpofoku hatósági rendeletek és utasítások kihirdetésére, értesítése, elvi jelentőségű határozatok s más hasonló természetű közlemények közlésére, további intézkedést igénylő általános rendeleteknek végrehajtás végett kiadására, hivatalos jellegű személyi ügyek, meghívók, tárgysorozatok, pályázatok, hivatalos hirdetések és körölvények s egyáltalán oly hivatalos közlemények közzétételére szolgál, melyek nem bizalmas természetűek s melyek nem egyes hatósághoz vannak intézve, hanem a hatóságok nagyobb körét érdeklik. Rovatbeosztása a következő: I. Varmegyei szabályrendeletek és közérdekű határozatok. II. További intézkedést igénylő, általános jellegű rendeletek. III. Általános jellegű, de további intézkedést nem igénylő rendeletek, értesítések és más közlemények. IV. Személyi hírek (a mennyiben azok közlése a közigazgatás érdekében szükséges vagy indokolt; pl. változások a tisztikarban vagy a közigazgatási bizottságban, helyettesítések stb.) V. Pályázatok, hivatalos hirdetések és körölvények. Azokat a varmegyei határozatokat és szabályrendeleteket, melyek közérdekű voltaként fogva közhírré teendők, a varmegyei közgyűlés megtartásától, illetőleg a határozat meghozatalától számított 8 nap alatt a Varmegyei Hivatalos Lapban kihirdetés végett fell kell venni. Ezek a határozatok és szabályrendeletek az 1901. XX. t. c. 33. §§-a értelmében a Hivatalos Lap megjelenését követő 8-ik napon szabályszerűen kihirdetetteknek tekintendők s ez utóbbi naptól számít a 15 napos felelőviteli határidő. A Hivatalos Lap utján közzétett határozatok és szabályrendeletek kihirdetéséről külön hirdetési bizonyítványok beterjesztése nem szükséges. A község (rendezett tanácsú város) lappellányai minden községben (városban) a közszemlére kitétel szokásos helyén (az irodában, a községházán vagy a hol nincs községháza, a bíró lakásán) közszemlére teendők. A Hivatalos Lap hetenkint egyszer, esttörtökön jelenik meg. Ha a Hivatalos Lap példányait a megjelenés napjától számított 5 nap alatt felszólalás (reklamáció) utján nem követelik, azok kézbesítetteknek s a bennük foglalt közlemények az illető hivatal részére kiadottaknak tekintetnek. A felszola-

lást (reklamáció) távbeszélő utján vagy írásban a lap szerkesztésével megbízott tisztviselőhöz kell intézni.

Szabad lyceum.

— Bartha Alajos előadása, —

A zombori szabad lyceum előadásainak sorában Bartha Alajos mérnök tartotta meg vasárnap délután a másodikat a városhaza nagytermében, hol szépszámu közönség jelent meg és nagy érdeklődéssel és figyelemmel kísérte az előadó tudományos fejtegetéseit a természeti erők és azok tüneményeiről.

Igen érdekesen és tudományos készültséggel ismertette azon erőket, melyek földünket és rajta az embert irányítják és annak szerves és szervetlen életét befolyásolják.

Egy tudományos, eszményi utat mutatott be a földről, a föld körül és a naprendszerrel és ezzel együtt fejtegette az összetartást és tapadást, az anyagi vonzódást a testeknél, melyek a földi anyagoknál éppen úgy, mint a világűrben a hatalmas égtesteknél, kisebb-nagyobb körökben szabadon lebegnek. Ennek keretében ismertette a delejességet és villamososságot, melyek az anyagrészecskék egymás iránti kölcsönhatása és az egész tömegnek a részecskékre gyakorolt hatása közötti feszültségből erednek. Ismertette a gravitációt, mely számtalan részert létesít és az anyagi világban az, ami közöttünk a lelkek rokonszenve, a szeretet.

A szeretet hozott ide e világra, ez tartja össze és tartja fenn az emberiséget. Ez ad ihletet a művészeknek halhatatlan művei megalkotására, ez ihleti a tudóst, hogy évekig fáradsággal egy nyomot, mely áldás lesz az emberiségnek, ez lelkesíti a hazafit, hogy férfierejét, lelke fenségét, sőt életét is feláldozza a hazáért. A szeretet a jármot is puha vánkossal béleli és üdítőleg száll a legsivárbabb lélekre, mint a harmat a virágra. A szeretet is erő, hatalmas erő és mégis gyöngéd, uralmát szívesen tűri a lélek. Hatása az egyéneken, a családon, az édes haza határain is tul terjeszkedve, átöleli az egész földet, sőt még ennek határain tul is emelkedik, az égnek ismeretlen űreibe, hová tudásunk, érzékeink és eszközeink el nem érnek. Ez már az istenség, a végtelenség.

Szép és lelkesítő volt előadásának az a része, melyben a szeretet fogalmát tárgyalta. Szeretetünk tárgya mindenkifelett a magunk énje, az természetes és szükséges is. Az önszeretet tartja össze erőnköt, ez szab irányt tevékenységünknek. De azért szükséges és természetes, hogy magunkon kívül másokat is szeressünk. A szeretet csoportosítja az embereket és azért áldásos az egymás iránti szeretetben élő emberek lelkes munkája. A szeretettől gyarapodik a család, az egész nemzet, jólét és megelégedés van mindentt, ahol az emberek egymást szeretik. Az önszeretet összefér a felebaráti szeretettel és nem zárja ki a közügyek iránti érdeklődést és az önszeretet nem ellensége a hazaszeretnek, példa erre a magyarok ezeréves hazaszeretete.

Az előadás folyamán ismertette továbbá a föld keletkezését. A röperő időnként elszakított a naprendszerből egyes tömegeket és kilóditotta az űrbe, hol forgási sebességükkel saját pályájukon haladnak tovább. A nap mint a legnagyobb tömeg és központ megtartotta a vonzó körében az általa űrbe hajított új csillagokat, és azok bolygói lettek. Így keletkezett a földünk, mely 15 millió miriaméter távolságban kering a nap körül.

A hulló csillagok, tűzgolyók és meteorok, az üstökösök keletkezése azonos a földével. Bizonyos keringési időben újra megjelennek. Az eddig ismert és naprendszerünkbe tartozó üstökösök közül a legnagyobb keringési idő 76 29 év, a legkisebb 3 28 év alatt lesz látható.

Földünk 1861. évi június hó 30-án pompás üstökös üstökének közepén ment át és 1874. évi július 21-én a Coggia-féle üstökösnek üstökét érintette. Sokaig aggodalom tárgyai voltak és azok részben ma is. Így az 1664 iki üstökös megjelenése alkalmával Németországban emlékenzt verettek, rajta e felirással: Oh uram, ne büntess meg haragodban!

Átért ezután a föld forgásának ismeretetésére. Részletesen ismertette a földnek a mozgását a tengelye és a nap körül. Beszért a mi uralkodónkról a napról, Mars, Venus bolygókról, a holdról és a napfogyatkozásról, a légköri tüneményekről, a szelekről, a tengerekről.

A közönség az előadás befejeztével megtapsolta és megéljenezte az előadót, ki egy igazán szép és tanulságos szellemi élvezetben részesítette.

A zombori filharmonikusok feloszlása.

Megtörtént amint már előre jeleztük, ez a szép auspiciumok között megalakult társulat nem tudván a reá nebezedő terhekkel megküzdni, a f. hó 16 án tartott közgyűlése alkalmával a végleges feloszlást kimondotta.

A nagyszamban megjelent tagok részvétele mellett tartott közgyűlést Paul Kálmán igazgató megnyitván, felszólította Bárcei Ivánt, mint a kiküldött hármass bizottság tagját jelentésének beterjesztésére.

Bárcei Iván felolvasta a következő jelentést:

Tisztelt közgyűlés!

A f. évben november hó 9-én tartott közgyűlésből azt a megbízatást nyerték a tisztelettel alulírottak, hogy a zombori filharmonikus egyesületet illetőleg:

1. Vizsgáljuk meg az egyesületnek a közgyűlésen bemutatott zárószámadásait, leltárát és tartozásainak jegyzékét, összehasonlítván mindezeket a megfelelő okiratokkal;

2. vizsgáljuk meg és tegyük arról jelentést, hogy az egyesület ugy anyagi, valamint erkölcsi válságának mik az okai;

3. nyilatkozzunk arra nézve, vajjon a fennálló körülmények között lehetséges-e az egyesület további fennállása, avagy elérkezett-e ideje az egyesület feloszlásának, végül

4. mint hogy az egyesületnek jelentékeny tartozásai mellett számottevő leltári vagyona is van, a vagyoni felszámolás esetén, mely intézkedések lennének elhatározandók?

Mindezekre nézve jelentésünk, illetve javaslatunk a következő:

Mint hogy a bemutatott s 1901. évi szeptember hó 1-től f. évi november hó 8-ig vezetett számadások, a számvizsgáló urak részéről alapszabályszerűleg feltl vizsgálva és az okmányokkal egybehasonlítva nem voltak, mindenekelőtt ennek a kelléknek a pótlása iránt intézkedtünk, minekfolytán az egyesületi számvizsgáló urak az ide mellékelt számadási kimutatás a pénztári és egyéb könyvekkel, valamint a megfelelő okiratokkal megegyez.

Az egyesület gazdálkodását végeredményben feltüntető ezen számadás minden

részletében korrektnek és helyesnek tekintendő.

Egészen más kérdés azonban, vajjon a számadásban felsorolt bevétel nem lett volna-e fokozható, illetve a kiadások mindegyike és kifizetett egész összegében tényleg szükséges volt és helyesen felhasználított e?

Kétséget nem szenved, hogy a nekünk adott mandátumból azt is lehetne levezetni, hogy a számadásoknak az egyesület fennállása óta való ily részletes vizsgálatával voltunk megbizva, hiszen arra is tartozunk feleletet adni, mi okozta hogy az oly hévvel felkarolt és a közönség által annyira támogatott egyesület a jelenlegi válságba került, s épen a számadások egyes tételei lehetnek alkalmasak annak a bizonyítására, hogy az egyesületet nem úgy vezették a mint kellett, illetve a rendelkezésre álló anyagi eszközökhöz képest lehetett volna.

Ha ebbe a részletes vizsgálatba mindamellett nem mentünk bele, ez a következő okokból történt:

1. A számadások az erre rendelt számvizsgáló urak részéről most már alapszabályszerűen felülvizsgálva lévén, az újabb vizsgálat bizalmatlanságot involválva a felülvizsgálatot teljesített tiszteletre méltó urak irányában, a mi a bennünket kiküldő közgyűlési határozatban nem foglaltatik s a mi nek sem szükségét, sem alapját nem látják;

2. szor. Ha az egyesület vezetésében és gazdálkodásában hibák történtek, azoknak részletekbe menő kiderítése és hosszas tárgyalása az egyesület válságos helyzetén mit sem segítene, sőt ellekezőleg;

3. szor. Ily tárgyalás a bajokat még inkább növelné, mert a fennálló viszonyok között minden további huzavona anyagi kárral van, vagy lehet összekötve, ez idő szerint mindennek fölött arra lévén szükség, hogy a még hatralevő teendők lehetőleg gyorsan lebonyolítottassanak.

A felhozott okokból tehát célszerűnek mutatkozott a megbízásunk értelmezésében a legszűkebb határok közt mozognunk.

Megbízásunk második része az egyesület válságos helyzetét előidézett okok megvizsgálására vonatkozott.

Ebbeli mandátumunkat úgy fogjuk fel, hogy a város áldozatokat hozott közönsége felvilágosítást és megnyugtatót vár arra nézve, hogy nagy arányú áldozat készsége mellett miként volt lehetséges az oly szép reményekkel és kilátásokkal életbe léptetett egyesületnek az anyagi és erkölcsi teljes bukásba sodortatnia.

Tisztelt Közgyűlés!

Egyesületünkben nem történt sem több, sem más, mint a mi szanaszét nem egy iparvállalatot, nem egy pénzügyintézetet és nagyon sok közhasznú, máskülönben tisztes és okosan fundált egyesületet megbuktat.

Törekvéseinknek kezdettől fogva széles keretet szabtuk, rohamosan terjeszkedtünk, biztunk a tagadhatatlanul bőven nyújtott pártolás marandóságában, sikereket vettünk a biztatást s biztos anyagi fundamentum helyett szép reményekkel elégedtünk meg, anyagi erőnket messze meghaladó költségekbe bocsátkoztunk, végül az először felmerült deficit intő szöveget siketere eresztettük, ime ezek az egyesület bukásának természetes okai. Nem először történik s nem utószó, hogy az eszményi cél elfeledtetni az emberekkel a törekvések anyagi bázisát, a kettő nem tart egymással lépést és a vége előbb meghasonlás, azután bukás.

Egyesületünk rohamosan ért ez utolsó stádiumhoz. Fennmaradása jelenlegi keretében tisztára lehetetlen. Elannyira az, hogy romjai semmiféle új alakulás bázisát nem képezhetik. Ha csupán az anyagiakban bukunk volna, némi kitartással, áldozatkészséggel és ügyességgel mindent újra lehetne kezdeni; de az egyesület a közönség szemében erkölcsileg is megbukott, mert működése semmiféle eredményt nem mutatott fel, a kilátások közül egy sem valósult meg, mint hogy pedig most már tisztán láthatni, hogy nem is valószínűbb volt, ezért megszűnt az egyesület működése iránt táplált minden további bizalom, a beállott válság hidegen hagy mindenkiket, s nem szenved kétséget, hogy további vergődésünket a közönség nemán és rokonszenven nélné. Teljesen eltekintve attól, hogy az egyesületnek a további működéshez a szoros értelmében véve épen semmi fele pénze nincsen, az egyesület kitűzött célja, vagyis a zene mint hatalmas művelődési tényező ápolása is arra sarkalhat bennünket, hogy a szerencsétlen véget ért egyesület utolsó romjait is mihamarabb eltakarítsuk, nehogy azok netáni új, de egészségesebb alkotásoknak útjában legyenek.

Véleményünk az, hogy az egyesület feloszlása már a mostani közgyűlés által elvben kimondandó lenne.

A mi az egyesület vagyoni viszonyainak rendezését illeti, javaslatunk oda irányul, méltóztassék a leltári vagyon azonnali értékesítését elhatározni, ezzel pedig teljhatalommal felruházva az egyesület valamely tagját megbízni, a befolyandó vételárból az egyesület összes minden néven nevezendő liquid tartozásait, a mint azok a folyó évi november hó 8 ikán kimutatott állapot szerinti jegyzékben foglaltatnak, kifizettetni, a netáni felesleget a zombori szabad lyceum egyesületnek, mint rokon törekvő egyesületnek juttatni, ezen liquidationalis ügylet ellenőrzésével pedig egy 3 tagból álló bizottságot megbízni.

Végül jelentjük, hogy a kiküldött bizottság egyik névszerint Krudy Géza a fenti javaslatához nem járult és külön véleményt terjeszt a tisztelt közgyűlés elé.

Krudy Géza, a bizottság egyik tagja külön véleményt terjeszt be, a mely a társulatnak bár kisebb keretben való fenntartását, illetve átalakulását javasolja.

Ezen indítvány felett napirendre tért a közgyűlés. Tunnér Nándor emelkedett szólásra és kijelentette, hogy a filharmonikusok társulatában erkölcsüllésről beszélni nem lehet, mert a társulat működése alatt igen szép előadásokat rendezett és különösen a fuvózenekar ért el szép sikereket.

Erre a közgyűlés kimondotta, hogy a társulat feloszlik és vagyonértékesítésére egy Paul Kálmán elnöke alatt álló bizottságot küldött ki, melynek feladata az egyesület vagyont képező tárgyakat eladni, a befolyandó vételárból mindenekelőtt az adósságokat törleszteni, a felesleg pedig a gyermekezenekar fenntartására fordítandó. Amennyiben pedig a fuvó hangszerek elárúsítása mellőzhető, azok a gyermekeknek átadandók.

Ezzel a közgyűlés véget ért.

Állami számvéveségek és pénztárak.

A vármegyei számvéveségek és pénztáraknak államosítása tárgyában a belügyminiszter a pénzügyminiszterrel egyetértőleg kiadta a törvényre vonatkozó végrehajtási ut-

atást, vagyis a házipénztárak, számvéveségek és gyámpénztárak részletes utasításait.

A rendszer változás folytán az állami szolgálatba átlépő vármegyei számvéveségek és pénztári tisztviselők szolgálati viszonyaira és felelősségére nézve az állami tisztviselőkre érvényes törvények és szabályok lesznek irányadók.

A végrehajtási utasítások, valamint az ezeket kísérő belügyminiszteri körrendelet tartalmából kiemeljük a következő közérdeklő rendelkezéseket.

*

Az állami számvéveségeknek a vármegyei törvényhatóságok és az árvaszékek részére teljesítendő közigazgatási segédszolgálati taxatívum van felsorolva. Az ellenőrzés és a számvitel (könyvelés, vármegyei számadások készítése) mellett főfeladatuk lesz a községek és a rendezett tanácsú városok költségvetéseinek és zárószámadásainak, a községek gyámpénztáraknak, a gyámok és gondnokok számadásainak megvizsgálása. A végből, hogy az ellenőrzés még közvetlenebb és hatályosabb legyen és hogy a községek vagyonkezelésében a törvényes eljárás országsszerű biztos mederbe tereltesse: a belügyminiszter a községek vagyonkezelésére nézve egységes alapelveket fog megállapítani, a három év alatt fokozatosan életbeléptetendő járási számvéveséi intézmény szervezése pedig már a jövő évben megkezdődik.

A községek elöljáróságokra és a nagyközönségre nézve kiváló előny, hogy az alispánok nemcsak a vármegye székhelyén levő állampénztárnál (adóhivatalnál), hanem a vármegye területén levő többi állampénztárnál is utalványozási joggal bírnak s hogy a községek elöljáróságok s a közvetlen fizetők nemcsak a vármegye székhelyén, hanem a vármegye területén levő bármely adóhivatalnál teljesíthetik a befizetéseket.

Sok visszasságot szüntet meg az a nevezetes újítás, hogy az alispán a vármegyei házipénztár és az utalványozásában engedélyezett hitelösszegek erejéig korlátlanul utalványozhat, tekintet nélkül arra, van-e a pénztárban fedezet és hogy a pótdókból befolytak-e, vagy sem. Ki van mondva az utasításban, hogy az alispán és az árvaszéki elnök hivatalos pénzt rendszerint nem vehetnek át, hanem minden be- és kifizetés közvetlenül az állampénztárnál (adóhivatalnál) teljesítendő.

A reform következtében azok a járulékok, a melyeket a vármegyei számvéveségek és pénztári alkalmazottaknak pótdókból vagy alapokból fizettek, most a vármegyei javára esnek és ezek az összegek más közérdeklő célokra fordíthatók.

A járási főszolgabírák pénzkezelése — a községek elöljáróságok és az állampénztárak közvetlen érintkezésének biztosításával és a főszolgabírák közvetítésének mellőzésével — a legkisebb mértékre lesz szorítva. A kihágási büntetéspénzek kezelése és elszámolása az egyszerűsítési törvény alapján kiadandó szabályzattal lényegesen egyszerűsítve lesz.

A gyámpénztári utasítás egységes alapelvek szerint szabályozza a vármegyei gyámpénztárak kezelését és véget vet annak, hogy a 63 vármegye mindegyike más-más szabályrendelet szerint járjon el és a szabályrendeleteket minduntalan módosítsa. Okulva az ország sok részében tapasztalt törvénytelen eljárásokon, a végrehajtási utasítás minden irányban kimerítő rendelkezéseket tartalmaz a kis- és nagygyámok és gondnokok jogos érdekeinek

védelmére. Az árvapénzek gyűmölcsösztetése tekintetében azonban fentartja a törvényhatóságok rendelkezési jogát. Ezek jelölik ki a pénzügyt, a hol a gyámpénztár pénzét elhelyezni akarják, meghatározzák az adósok által fizetendő kamat %-át, a törlesztési időt, a tartalékalap jutalékának nagyságát stb. A tartalékalapnak a közigazgatási kiadások igénybe nem vett jövedelmét, a mely eddig a legkülönbözőbb célokra (sokszor kárbavesztett összegek pótlására) forgácsoltatott el, ezentul emberbaráti célra: a hét éven felüli ellagyott gyermekek gondozási költségeire kell fordítani. Az ily módon létesítendő és gyarapítandó segélyalap jelentékenyen fogja enyhíteni a községekre nehezedő szegényügyi terheket. Ugyanily alapelvek szerint készülnek a törvényhatósági és a rendezett tanácsú városok, valamint a községek részére legközelebb kiadandó gyámpénztári utasítások is.

A vármegyékhez intézett kiséző leiratban hangsúlyozza a miniszter, hogy a reform megalkotását nem az államhatalom terjeszkedésére való törekvés és nem az állam pénzügyi érdeke, hanem kizárólag a vármegye közönségének a helyes közigazgatási vagyongazdálkodásról szóló érdekei sürgették. Elvárja tehát a vármegyéktől, hogy méltányolni fogják a törvényhozásnak és a kormánynak a közigazgatás javítására irányuló törekvéseit, hogy buzgón fognak közreműködni az akadályok elhárításánál; a vármegye főtisztviselői pedig felszabadulva a vagyongazdálkodás ellenőrzésével járó munkától és felelősségtől, egész erejüket a közigazgatási ügyek gyors és pontos intézésének és az önkormányzat egészséges fejlesztésének szentelik.

Tudományos szakoktatás.

* A zombori szabad lyceum egyesület városunk kulturájának ezen erős faktora — amiatt arról lapunk egyik múlt számában már hirtudással voltunk — irodalmi, művészeti és tudományos előadásainak sorába bele vonta a tudományos szakoktatást.

Ennek a szakoktatásnak komoly kulturális célja a közönséget fontos és hasznos tudományágakkal, vagy az azokban való hiányos ismereteket kiegészíteni, megerősíteni.

Az angol University Extension világhírű példája lebegett az egyesület vezetősége előtt, midőn ezen oktatást városunkban meghonosítja és ezáltal alkalmat ad több hasznos tudomány alapos megtanulására.

Hazánkban a vidéki városok közül Zombor az első város, melyben a szakoktatás a szabad lyceum egyesület kezdeményezésére és vezetése alatt a napokban megindul. Ezen szakoktatás is a szabad lyceum egyesület eddigi előadásainak szellemében is hatalmas emeltyűje lesz a tudománynak és a nemzeti kulturának.

A tudományos szakoktatásban az egyes tudományok hivatott művelői közvetlen szóbeli előadással fogják lehetővé tenni, hogy mindazok, akik komolyan szükségét érzik, hogy egyes hasznos, a gyakorlati életre kiható, közszükséglet képező tudományokat megtanulják és azt a maguk és a köz hasznára érvényesíthessék.

Az angol University Extension szellemében az előadók átveszik a pedagógus szerepét és oktatva, tanítva tartanak előadásokat a komoly tudományok minden ágából.

A tudomány a tanító szónak az erejével leszál a közönség szellemébe, megerősíti azt tudásában és képessé teszi arra, hogy azt a

gyakorlati közéletben a maga és a baza javára munkába vigye és érvényesítse és ez egy erős páncél a közönség hazafias és egyéni munkájában. Így egyetül a nemzeti munkában a honszeretet és a tudomány, amelyet most a zombori szabad lyceum vett be a programjába.

Uj oltárt emelt a nemzeti kulturának és a bazaszeretettel gyújtja fel annak áldozati lángját.

Ennek a lángját gyújtja fel a szabad lyceum egyesület és most áldozni kell a nemzeti kultúra ezen oltáran városunk közönségének, hogy fogjon kezet egymással a tudományos szakoktatás és a tanulni vágyó közönség a saját szelleme művelésére és ezáltal egyszersmind a nemzeti kultúra megrősítésére és előmozdítására, amely a jelen modern korban minden országnak támasza és talpköve.

Ismerje közönségünk hazafias kötelességének az általános műveltség emelését, mert csak ezáltal lehet nemzetünk kün hatalmas, benn boldog, szabad és gazdag.

Ezért kérjük közönségünket, hogy a szakoktatási tanfolyamot, mely nemcsak szép szellemi élvezetet, hanem az életre is kiható sok hasznos és praktikus tudást fog adni, minél nagyobb számban látogassák.

Ezért hiszszük és reméljük, hogy a napokban meginduló tudományos szakoktatásnak nagyszamu hallgatója lesz. Tarsadalmunk minden rendéből számosan lesznek, kik ezt a kedvező alkalmat felhasználják ismereteik kibővítésére és esetleg megtanulják a gyakorlati számtant, könyvelést és gyorsírást. Mind a három tárgy életbevágó praktikus tudomány, melyre városunk közönsége nagyrészen kivalóan szüksége van és mind a hármat érvényesítheti közéleti munkájában.

Azért meg vagyunk lelktünk mélyéből győződve, hogy a mi jó közönségünk, mely lelkesedik a nemzeti kulturáért és ennek keretében a tudományért, a szabad lyceum egyesület által kulturánk földjébe elvetett magot lelkebe, szívébe veszi és hogy az onnan kisarjadva virágot fakaszson és drága gyűmölcsöket érleljen a baza javára.

Városi közgyűlés.

Zombor sz. kir. város törvényhatósági bizottsága folyó hó 26 án délután 3 órakor a városháza nagytermében rendes közgyűlést tart a következő tárgysorozattal:

1. A város polgármesterének jelentése a város közállapotáról.
2. Beltügyi miniszteri intézvény a tisztviselők, segéd- és kezelő ügy szolgáloményzet fizetésemelésének jóváhagyása tárgyában.
3. Vallás- és közoktatásiügyi miniszteri intézvény a felső kereskedelmi iskola igazgatójának és tanári karának az országos nyugdíjintézetbe leendő felvétele tárgyában.
4. Beltügyi miniszteri rendelet a csendháborítás eltiltásáról alkotott szabályrendelet jóváhagyása tárgyában.
5. Kereskedelemügyi miniszteri intézvény villamos világításra beérkezett ajánlatok feletti szakvélemény tárgyában.
6. A város igazoló választmánya be-terjeszti az 1903. évre megállapított legtöbb adót fizetőknek (virilisták) névjegyzékét.
7. Szepes vármegye közönségének átirata a Szepes vármegye és Gácsország közötti vitás területnek a választott bíróság által Gácsországhoz történt csatolása tárgyában.

ban a képviselőházhoz intézett feliratuk pártolása iránt.

8. Budapest székesfőváros közönségének átirata a póttartalékosok behívásáról szóló törvényjavaslat elvetése tárgyában a képviselőházhoz intézett feliratuk pártolása iránt.

9. Győr szab. kir. város közönségének átirata a vidéki városoknak adó-, bélyeg- és illetékmentes részvény-kötvények kibocsátása végett, az országgyűléshez intézett felirat pártolása iránt.

10. A zombori Schweidel József szoborbizottságnak kérvénye a vértanui halált szenvedett nagyevű szülöttünk részére országos adományok gyűjtése iránt.

11. Krump Vilmos felső kereskedelmi iskolai tanár kérvénye véglegesítése tárgyában.

12. Sztojakov Mladen kérvénye maradványföld megvétele iránt.

13. A róm. kath. iskolák 1903. évi költségelőirányzata.

14. A bérkocsi-iparról szóló szabályrendelet módosítása.

15. Gazdasági és pénzügyi bizottság javaslata a házipénztárnál hátralékként vezetett 246 frt 01 kr vagyis 492 kor. 02 fillér a csardákban italmérsi díjaknak leírása iránt.

16. Gazdasági és pénzügyi bizottság javaslata a házipénztárnál hátralékként vezetett 88 frt 74 kr. vagyis 177 kor. 48 fillér korcsmáltatási díjaknak leírása iránt.

17. Gazdasági és pénzügyi bizottság javaslata Ilkits Sebő és Veszeloovszky Péter napidíjainak folyósítása iránt.

18. A gazdasági és pénzügyi bizottság javaslata a Könyök-utca kiszélesítését tárgyában.

19. A városi számvevőség előterjesztése a költségvetés VIII. cím 3. rovatából 2000 koronának a III. cím 1. rovatába, továbbá 1000 koronának a III. cím 2. rovatába, 400 koronának a III. cím 6. rovatába és 450 koronának a VI. cím 7. rovatába való átutalása iránt.

20. Deszpotovits Lankovits Milica bábai oklevelének meghirdetése iránt.

Színház.

A romantikus daraboknak már az a végzetük, hogy színpadhozva rendszerint igen sokat veszítenek, mert hiába, a színpadi megvilágításnál a költői szépégeken, a feunszáryaló eszméken és a nyelv búbajos zengzetességén át is észrevehető az indoklás és a jellemzés elégtelensége. Találón bizonyítja e tétel helyességét Bartók Lajosnak esztörtökön előadott „**Thurán Anna**” című 4 felv. verses drámája, mely magas költői értéke dacára sem ért el nagyobb hatást, épen azért, mert a valóság és színpadosság szempontjából nem egy kifogásra szolgáltat okot.

Az előadás ismét nagyon gyöngye volt, a mi nem csekély mértékben a Kresz Irma és Gabányi betegsége folytán beállott szerepváltozásnak volt a következménye. A szintelen és lapos összjátékból csak két alakítás domborodott ki előnyösen: Kondrát Ilona kitűnő Thurán Annája és Mezei K. jeles Thurán Ausztinja. Mindkettőt nyílt színen többször zajosan megtapsolták. Somlay Velitoriszáról nem nyilatkozhatom elismerően. Igazán érthetetlen, hogy miért akarják ezt a szép tehetséggel rendelkező bonvivant színészt erőnek erejével drámai hőssé megtenni!

Az előadást telt ház nézte végig, a mi annál örvedetesebb, mert idáig a komolyabb

darabokat rendszerint t^{re}s p^{ad}sorok előtt adták.

„Az örnagy ur“ pénteki reprise amolyan színhazi kacsa bebatása alatt s majdnem teljesen t^{re}s ház előtt folyt le. Nem tudni honnan eredt s hogyan terjedt, de egyszerre csak az a hír keringett, hogy a nyitrai színházi bizottságnak 2 tagja magának az alispánnak vezetése alatt Zomborba érkezett és egy földszinti páholyból figyelni a személyzet tudását és játékát. Nosza volt aztán buzgólkodás és nemes versenyzés! Mintha tul akartak volna tenni egymason, oly hévvel és becsvágygyal játszottak a szereplők egyenként és összesen, elannyira, hogy ezt az előadást még hasonlítani sem lehet a darab sikertelen premierejéhez.

— Reményem azonban, hogy máskor nem lesz szükség valamely újabb hírre, hogy a társulat tagjai ambíciójuk és tudásuk teljes latbavetésével iparkodjanak a közönség tetszését kiérdemelni.

Telt ház már volt ugyan egynehány, de az igazi „zsufolt“ házat csak most hozta meg az „Egy éj Velencében“ című Strauss-féle operettnek szombati előadása, mely kisebb botlásoktól és lényegtelen fennakadásoktól eltekintve, ugy játék és ének, mint kiállítás és rendezés dolgában elég magas színvonalon állott. Az est sikere főleg az Ágotai (Papacoda), Csongory (Cibolletta) és az Eörsy (Annita), Nagy (Caramello) féle kitérő duónak köszönhető. Csáky Urbino hercegeben hibáztatjuk a kellő finomság és előkelőség hiányát, énekében pedig a hangnak talán némi indispositióra visszavezethető erőtlenségét.

A III. felvonásbeli tízes „Tarantella“-t zajos taps jutalmazta.

—e.

Bánk bán. (Ifjusági előadás.) Annyi lelkes közönsége, annyi hálás nézője alig volt még a zombori társulat játéka, mint vasárnap délután. A baza nagy költőjének Katonának örök értékű drámáját nézte lelkes rokonszenvvel a baza virága: az ifjuság.

A főgimnázium igazgatójának, Rittinger Antalnak kezdeményezésére történt, hogy a színigazgató hajlandónak mutatkozott oly délutáni előadások tartására, melyeken csak az ifjuság tanáiraival jelenne meg és melyek műsorát szintén az iskolai igazgatóság állapítaná meg. Tervbe vannak véve Bánk bán, Mohére és Shakespeare egy-egy darabja. A főgimnáziumi igazgató ezzel újra megmutatta, mily gonddal örködik a tanulósg tanulmányi haladása és művészi érzékének fejlesztése felett. De ép ugy dicséretünket érdemli ki a színház igazgatója is, ki az anyagi haszon mellőzésével az erkölcsi siker érdekében önzetlentül járt el.

Az előadást Megyesi Ferenc főgimnáziumi tanár bevezető tájékoztatása nyitotta meg. A lelkes tanár tünt ki beszédjéből, kinek igyekezete, hogy az egész tanulósg legalább hozzávetőleg értse meg a legnagyobb magyar drámaíró nagy eszméit. Egyszerű szép szavakkal mutatta be, mint lesz Bánkból tragikus hős, mint bűnhődik vétségéért és mint nyilatkozik a mű minden szavában a magyar nemzeti géniusz örökké nemes szelleme.

Az előadást nem nézem a délutáni előadások mértékével. Művészeink igazán a legjobbat mutatták be. A címszerepet Somlyai játszta. Csak ő nem felelt meg a várakozásnak. Helytelenül fogta fel az alakot, játéka lelkesültség nélküli volt. Ott, hol hangja az indulat magas fokát akarta elérni, ott értel-

metlen hűgésbe fult. Értékéből sokat vont le az is, hogy szerepét egyáltalában nem tudta, bár minden tekintetben igyekezett e nehéz szerepnek megfelelni. Petur bánt Ungvári adta szépen és művészi érzékkel. Alakjában, megjelenésében, mindegyik szavában a szabadságát féltő magyart alakította szép sikerrel. Tiborc szerepét Mezei töltötte be teljes avatottsággal és kiválóan finom alakításban. Ép ily kitérők voltak a női szereplők. Kresz Irma minden ízében királynői Gertrudis volt, de asszony is, ki női és királynői büszkesége dacára retteg az indulat magaslatán álló Bánktól. Kondrát Melindája szintén teljes alkotás volt, melyet a lelkes hallgatóság élénk tappsal jutalmazott. A kisebb szerepekben Ágotai mint Biberach és Pintér mint Ottó tüntek ki. De Ágotai inkább komikus volt mint intrikus és Pintér pedig nagyon is pipogya Ottó.

Az előadás egészében teljesen sikertült és magas színvonalon állt. Teljes elismerés illeti meg e délutáni előadások kezdeményezőjét és végrehajtóját.

Este Vidor Pal régi jó népszínműve „Az ingyenélők“ kertült színre, sajuos majdnem teljesen t^{re}s nézőtér előtt. Pedig ez az előadás is nagyban felülmulat a divatos pikantiak össze-vissza előadásait. Teljes, harmonikus összejátékukkal színészeink ugyan csak jobban érzik magukat e magyar szerepkörben, mint a francia izetlen bohózatok és angol hangtalan operettek kétes színvonalu környezetében. Csongory kis Sarija tanúságot tett arról, hogy primadonnánk milyen kacskias és jóízű parasztleány tud lenni. Énekéért, játékáért a közönség lelkesen kitapsolta. Méltó partnere volt Csáky Ferenc mint Jani és Bozoky Boriska mint az „édes“ Fúrge Döméné. Esztert Kondrát játszta tulfinoman és inkább szalon damat csinált abból az egyszerű varróleányból. Éppugy Ungvári is mint Bódi egész Romeót kreált, kihez nagyon rosszul illett a rendőri egyenruha. Sikertült mint mindig a Mezei Boros Jánosa, felesége Mari szerepében pedig Latabárné vetekedhetik akármily budai parvenu koresmárosnéval, kiknek sok mindent meg lehet bocsátani, ha oly leányaik vannak, mint a milyen Keleti Juliska volt Luiza szerepében. Somlai mint Weiner és Balog Pista szerepében Pintér nem emelkedtek tul közönségesen. Hatalmas tetszést aratott azonban a „Csengő érc“ négytagu dalköre.

K. D.

Heti műsor. Kedd: Lotti ezredesei, szerda: Zsába, esztörtök: Sötét pont, péntek (bérletszűntben): Egy éj Velencében, szombat: Hangversenyes, Tarka színpad, rendezői Monory Sándor igazgató.

Erzsébet.

⊙ . . . A sok száz név között e név az egyedüli, melynek hallatára elnémul a kacaj, elbal az ajkakon a harag szava . . . valami mélységes hangulat árasztja el a szíveket.

Sóhaj tör elő a kebelből, könnyű szökik a szembe, az ajk tompán rebegi: az ő szent neve.

Valamikor egy koronás asszony, egy hön szerető hitves, egy sokat szenvedett anya viselte e nevet . . . ma már csak emléket jelent, szomorú, gyászos emléket . . .

Sápadtan, dideregve álltuk körül egykoron ama ravatalt, amelyen virágillat közepette, fehérén fektött a szeretet megdicsőült mártírja: a magyar szent Erzsébet.

Idegen marcona férfiak sirtak, sirató asszonyok megtépett köntösökben csókolták a ravatal szemfedőjét . . . egy koronás ember pedig, akinek mindene volt, amit az élet boldogságnak nevez, porig alázva, összegyogyva a rettenetes csapás sulya alatt rebegé: „Mindennek vége!“ . . .

Megölték!

Megölték s miért? Mert gyűlölték őt, a fényes, a tiszta csillagot, amely oly magasan ragyogott felettünk. Megölte a pokol, mert gyűlölte azt a fenséges szívet, melyben egy egész menyország lakozott.

Tört döfött a legnemesebb szívbe egy küldöttével, akire megszegyenülve mondtuk azt: hogy ember, vérből és hushól való, mint mi . . .

Ott fektött az ólmos koporsóban, elborítva a gyász tornyos hullamaitól, a virágok árjától . . . mennyei mosolyal ajkán, égi fénynyel szemében. Felette lebegett Istennek egy angyala, égi fényességgel övezve át szép fejét, amelyen a vértanúság töviskoszoruja pompazott.

Letaroltuk a mezőket, kerteket, ami virág volt, annak meg kellett halnia . . . mert Erzsébet nem élvezhette többé illatukat, nem gyönyörködhetett pompájukban.

Amíg élt, életének ösvenye szélén pazarul nyitak a szeretet virágai. Illatuk mindenkit boldogított, a tövisékből csak az ő angyali jósa gu szívének jutott.

És a pompázó virágok mellett az ő utja a fájdalom, a megpróbáltatás kálváriája volt, melynek végén ott ragyogott elébe a vértanúság Golgothája.

A nemzet látva az ő, a Gondviselésétől előszabott nehéz utját, annak szíve a bánattól vérzett, addig ő megadással szenvedte át a fájdalom rettenetes pillanatait, szent bizalommal tekintett az ég felé és kezeit kulcsolva fohászkozott a Mindenhatóhoz.

S ha annál szentebb az a fájdalom, minél csendesebb megadással viselik . . . szent volt ő a szentek között . . .

És megjött a jutalom. Földi hangján kérde utoljára:

„Mi történt, hol vagyok?“

A jó Isten felelt neki:

„Leányom a menyországban . . .“

És azóta onnan tekint le reánk, azokra akiket annyira szeretett. Meghallgatja minden kérésünket és partfogol az Ur zsamolyánál . . .

A holnapi nap az ő szent nevének napja. Némuljon el minden vigalom, szálljon tova harag és gyűlölet örökre s boruljunk az oltár lépcsőjé elé, emlékezzünk reá az ő szent nevének napján.

Kérjük őt, a megdicsőült szentet, könyörgjünk hozzá, hogy örködjön örökre a mi árva hazánk felett . . .

H i r e k.

Kinevezés. A király Karácsony István a szegedi ítélő táblához berendelt bírósági jegyzőt az újvidéki törvényszekhez albiróvá nevezte ki.

Királyi kitüntetés. A király Jóvánovits Istvánnak, a budapesti Tököllyanum felügyelő és igazgató tanácsosa, volt alelnökének és későbbi elnökének e minőségében szerzett érdemeiért a magyar udvari tanácsosi címet adományozta.

Előléptetés. Az igazságügyminiszter Szeles György szentesi kir. járásbírósi albirót a szegedi ítélő-táblához tanácsjegyzőül rendelte ki.

Egyházi hír. Vidákovits Miklós tovarisovai adminisztrátor plebánossá neveztetett ki.

Fenyves esküvő. Apatini Fernbach János nagybirtokos múlt szombaton délután vezette oltárhoz Leibach Mariska kisaszszonyt, Leibach Antal nagybirtokos leányát. Az esküvő nagy fényvel folyt le. Az ünnepi ruhába öltözött násznép virágokkal díszített pompás ötös, négyes és kettős fogatokon délután 4 órakor a város hazára vonultak, hol a polgári házasságkötésnél Hauke Imre polgármester működött közre és az ifjú párhoz beszédet mondott. Innen a nászmenet a r. k. plebánia templomba vonult, hol a fenyvesen kivilágított oltár előtt Fejér Gyula apat-plebánus végezte az esküvési szertartást és szintén beszédet mondott. Este a „Vadaszkürt“ szálló nagytermében nászlakoma volt. Az esküvőn a következő násznép volt jelen: Özvegy Fernbach Antalné, leánya Fernbach Erzsike, vőlegénye Matkovits Bela, özvegy Parcselich M. a menyasszony nagyanyja, Leibach János a menyasszony násznagya, Leibach György, ifj. Gräber Gyula, vőfelyek, Flatt Annie koszoruslauny, Fernbach Balint a vőlegény násznagya, Dukovits Istváné, Geyer Peterné, Gertinger Pálné, Gräber Gyulané, Gräber Berta k. a., Fernbach Erzsike k. a., Fernbach Józsefné, Fernbach Karolyiné, Fernbach Peterne, Fernbach Zsuzsa k. a., Flatt Viktorné, Leibach Jánosné, Roediger Lajosné, Simonovits Aranka k. a., Weindl Morné és Peifer Gizike k. a., Birvialsky György, Dukovits István, Geyer Peter, Gertinger Pál, Gräber Gyula, Hauke Imre, Fernbach József, Fernbach Karoly, Fernbach Peter, Flatt Viktor, Leibach Kristi, Raabl Antal, Roediger Lajos, Vojnits Bela, Weindl Mor, Weindl Jozsef. A nászlakoma alatt Radics Bela budapesti hírneves cigányprimás zenekara játszott.

Plebanos beiktatás. Evetovits János bácsi újonnan kinevezett plebanos folyó évi november hó 23-án délelőtt 10 órakor tartja meg plebanosi beiktatási ünnepélyét, melyet lakoma követ.

A zombori szerb nőegylet véd-szentjének ünnepén december hó 4-én a városi színházban saját pénztára javára élő képekkel kombinált műkedvelői előadást rendez. Ennek végrehajtására a nőegylet már egy szűkebb körű vigalmi bizottságot ki is küldött, melynek élén maga az elnöknő Vukicsevit Katinka uró áll, kinek egyénisége elég garantiát nyújt arra, hogy a tervbe vet mulatság sikertelni fog.

Eljegyzés. Pál János kis-várdai kir. aljárásbíró eljegyezte Pocsay Mimi kisaszszonyt, Pocsay Sandor városi főügyész bájós leányát.

Új községi orvos Csataalja község képviselőtestülete dr. Habermann Dezső gyakorló orvost közs. orvossá választotta meg.

Autonomiai part vacsora. A gör. kel. szerb hitközség ügyeinek rendezése illetve az a körül követendő eljárás módozatának megbeszélése céljából dr. Nikolics György ügyvédnek, mint a gör. kel. hitközség agilis tagjának lakásán szűkkörű partvacsora volt, melyre hivatalosak voltak a szerb értelmiség corifeus tagjai, névszerint: dr. Pavlovits Simon, dr. Drakulics Pál, dr. Konyovits Dávid, Karakásevits Mlivoj, Athanaczkovits György, dr. Bikár Nenád, Georgijeovits Kosztó, dr. Lallosevits János, Jankovics Dusan és dr. Bugarszki Szilard.

A zombori I. önszegélyző szövetkezet kebeleben az 1903. évben megkezdődő XXIII. ciklusra az elöntézkedések a választmány által már megtétettek és részjegyeket ezen megújuló ciklusra már lehet előjegyezni a szövetkezet helyiségében mindennap délelőtt 9 órától délután 5 óráig.

Halálozás. Öz. Eibach Imréné sz. Satarits Katalin folyó hó 15-én esti 8 órakor hosszú szenvedés után, életének 69. évében elhunyt. Temetése tegnap délután ment végbe. — Waleth János zombori kir. postatiszt kis leánykája Irénke folyó hó 16-án elhunyt. Temetése ma délután lesz.

Talált tárgyak. Nemes Mihály község főúró telepen 1 darab arany (karika) jegygyűrű és 1 darab arany fülbevaló találatott. Jogosult tulajdonosa a község háznál bármikor átveheti.

A zombori szerb hitközség Mint-hogy a kongresszusi képviselő választási mozgalmakból kifolyólag a zombori gör. kel. szerb hitközség tagjai az autonómiajuk terén annyira megbabonáltak egymással, hogy közös megállapodásra jutni nem tudtak, tekintve pedig hogy a már ket izben is összehívott közgyűlés meddő maradt, mivel a megjelent tagok csekély száma miatt az határozat képe nem volt, ennélfogva az értelmiség osztályhoz tartozók javaslatára ki lett mondva az, hogy az elnök és választmány valamint a közgyűlés tagjai lemondanak és ezen elbátározásukat a püspöki szent szeknél be is jelentették és mint-hogy az eddigi elnök dr. Drakulics Pál az elölkneget a jövőre semmi körülmények között elfogadni nem hajlandó, így az elnöki személy megválasztása körül meglehetősen mozgalom fog megindulni, azonban hiszszük, hogy ugy a gör. kel. egyház mint a szerb ajku polgártársaink vallási érzülete javára meg fogják találni a helyes irányt azok, kik ezen kérdés megoldására hivatottak lesznek. Ennek megejtése céljából most a püspök hataskörébe tartozik egy bizottságot kinevezni, melynek feladata a hitközséget teljesen reorganizálni, és mivel a hitközségnek nagy fontosságu elodazhatlan tendői volúának, u. m. egy papi állás és három tanítói állás betöltése, továbbá az ez évi és jövő évi költségvetés, így ezen kivételes bizottságnak gyorsan kell cselekednie, mivel az esetleges huza-vona által oly zűrzavar állhatna be, melyből a kibontakozás nagy nehézségbe ütközne. Az eddig uralgó Drakulics part az ugynevezett radikális pártnak felajánlotta ugyan az autonómiai hegemoniát, teljesen azonban azok tevékenységre lépni nem voltak hajlandók, így hat a teljes reorganizációra kellett leppi.

A közigazgatás reformja. Lapunk múlt számában „A közigazgatás reformja“ című cikkelyben a következő passzus volt olvasható: A vármegyei, a gyámpénztári és községi sikkasztások szomorú híre vergődött romantikájának 1903. évi január hó elsejével azonban örökre vége szakad Magyarországon. Erre a passusra vonatkozólag felre értékek elkerülése végett ezennel kijelentjük, hogy azt a „Magyar Nemzet“ című lapból vettük át, mint általános kritikáját az országban előfordult ilyen eseteknek, melyeknek a mi vármegyénk soha sem volt színhelye, mert itt ugy a közigazgatási, gyámpénztári és községi pénzükezelés teljesen kifogastalan volt mindenkor és az említett lapnak azon közleménye a mi vármegyénkire nem vonatkozik.

Eljegyzés. Nessel Géza kustélyi aljegyző eljegyezte Nikelsz Ilona kisaszszonyt, kustélyi m. kir. postamesternt. Esküvőjüke hó 23-án lesz.

Jótékonycélu színelőadás. Városi színtársulatunk folyó hó 22-én a felső városi övögyesület javára előadást rendez. A bérlők helyei szerdán délig tartatnak fenn és fellülizetéseket tekintettel a jótékonycélra köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatni fognak. Jegyek előre válthatók Schön A. könyv- és zeneműkereskedésében.

Halálozás. Schenkenberger Karolyné szül. Hartmann Zsuzsanna f. évi november hó 11-én d. u. 5 órakor életének 71. évében rövid szenvedés után jobbletre szendertilt.

Gromon-Fejérváry kaszárnyák. Szabadka város közgyűlése egyhangulag elhatározta, hogy az új honvédségi laktanyát Gromon Dezső nevről, az új honvéd huszárlaktanyát pedig báró Fejérváry Géza nevről nevezi el. A honvédelmi miniszter leiratban tudatta a várossal, hogy ugy Fejérváry miniszter, mint Gromon államtitkár készséggel hozzájárulnak, hogy a nevezett új laktanyák az ő neveikről neveztessenek el.

A főszolgabíró és a nép. Az újév elején életbelépő vármegyei ügyviteli szabályok rendelete szerint a főszolgabíró a vármegye közönsége által rendszeresített tárgyalási napokon, ilyenek nem léteben pedig havonként legalább egyszer, bizonyos előre megbarátározott s a közönség tudomására hozott napokon járásának a szomszédos községek részéről is könnyen elérhető, nagyobb

községeiben megjelenni köteles s itt a panaszok és kérelmek meghallgatása, az esetleges felvilágosítások megadása, a kihallgatások és vizsgálatok fogauatosítása, valamint a szükséges intézkedések közvetlen megtétele végett tárgyalási napokat tart. A sorrend megállapításánál figyelemmel kell lenni arra, hogy a tárgyalási napok felváltva, a járás különböző vidékein tartassanak. A nem közérdekű szóbeli panaszoknál első sorban az egyezség létesítését kell megkísérteni s csak ha ez nem sikerül, kell a panaszról jegyzőkönyvet felvenni. Hasonlóképpen intézkedik a községi és körjegyzői ügyviteli szabályzat, amennyiben a jegyző a panaszok meghallgatása végett hasonlóképpen előre megallapított látogatási napokon személyesen megjelenni tartozik a körzethez tartozó községekben.

Az első téli nap. Két három napi ködös, borongós őszi nap után, mely a közelítő telapónak szűke előhírnöke volt, tegnap hétfő reggel, az egholtzat szűrke felhőből eleinte apró, fehér gyöngyöcskék hullottak alá és lassan-lassan elborítottak télapó fehér köpönyegevel a földet. A házak, a fák, tornyok és tetők hófehéren pompáznak és hirdetik a küszöbön levő tél közelgő uralmat. Kigyulnak a kalyhokban az első tűzek és mindenki keresi a jöleső meleget. Boldogok azok, kik elmondhatják a költővel: „Új mellém a kaudallóhoz, fel van szitva melege.“ De nagyon sokan, ezren és ezren vannak, a kiknél a tél nem költői hangulat, hanem a fazásnak a szomorú prózája. És ezért bizonyára a jó emberi szivekben fellángol a a humanizmus érzés és meghozza aldozatait a szegényeknek, hogy ne érezzek a télnek a zordonságait. Városunkban ezen humanus jótékonyágban az első magyar nőegylet, a szerb nőegylet, az izraelita nőegylet és a Stebler féle asztaltársaság áll. A közönség bizonyára támogatni fogja nemes, humanus céljukat és lehetővé teszi, hogy sok szegény jótéteményben részesüljön.

Udvariasság a közigazgatásban. A vármegyék számára kidolgozott ügyviteli szabályzat elöri a hosszú, cikornyás, felesleges címzéseket s egyáltalán mellőzi a felesleges udvariassági szólasformákat, p. o. „Van szerencsém“, stb. Ezután csak ilyen címzések és megszólítások lesznek a hivatalos iratokon, „Beltgyminiszter ur! Jelentem, stb.“ Ellenben az új ügyviteli szabályzat szigorúan meghagyja a tisztviselőknek, hogy a felekkel előzékenyek, szolgálatkészek, udvariassak legyenek. Kérdezősködés esetén a feleket felvilágosítással, értesítéssel ellátni tartoznak. Vagy ha ez nem áll hataskörükben, a feleket utbaigazítással ellátni kötelesek. Ez a felekkel való udvariasság bűnmód feyelmi vétség terbe mellett, különös szigorúsággal meg van hagyva a községi és körjegyzőknek, kiket a köznép legközelebb talál ügyes-bajos dolgaiban.

Vitéz-utcai csendélet. A város legesendesebb utcáinak egyike a felsővárosi Vitéz utca. Jambor iparos nép lakja, a mely csendesen, szorgalmasan dolgozik és soha hangos életjelt nem ad magáról. Ugy látszik azonban, hogy vannak olyanok, a kik ezt a poétikus nyugalmat megirigyelték. És ezek a betörők. Nem ugyan a fő- és székváros világából, hanem afféle hazai fattyubajtások. Mindazonáltal elég kellemetlenek a lakosokra nézve, mert nap-nap után háborgatják őket. Nem részletezzük a dolgokat, csak annyit említettünk, hogy eddig 8 kisebb-nagyobb betörést követtek el, pincékbe, fűskamrákba. A jelekből ítélve azt következtetjük, hogy nagyon ismerős kezek működnek — nem volna kárba vesző fáradság, ha rendőrségünk meggyőződést szerezne ez állapot felől. A lakosok nyugalma érdekében hasznos volna, ha éjjelenként többször végig cirkálna a járőr a nevezett utcán.

Följelentés boszúból. Id. Bordás István feketehegyi földmivest királysértésért vonta felelősségre a szegedi büntető törvényszék. Bordás március havában valami szerződés fölött szóváltásba elegyedett a vele egy házban lakó Nagy Ferenc földmivessel, miközben folyton káromkodott. Nagy Ferenc

figyelmeztette Bordást, hogy följelentse, ha föl nem hagyja a káromkodással. Erre Bordás azt mondta: — Hallgass, nekem nem parancsol a király sem. Aztán királysértő kifejezéseket használt. A törvényszék a napokban tartotta meg Bordás ügyében a főtárgyalást. A tanácsban Hevesi Kálmán elnököt, szavazóbírák: Gerhauser József dr. és Ivánkovits Arpad dr., jegyző Balog Marcel. A közvádló Hrabovszky Tibamér altágyész volt, míg vádlott védőjeként Manheim Armin dr. topolyai ügyvéd jelentkezett. A törvényszék ez ügyben 7 tanút idézett be. A tanuvallomások során meglepő fordulatot vett az ügy. Kintunt ugyanis, hogy Nagy Ferenc halálos ellensége Bordásnak és a följelentés boszu műve volt. A törvényszék a tárgyalás illetlen tisztázása után az ügyésznek indítványára Bordást fölmentette a vád alól. Az iratokat pedig áttette az ügyésznek, hogy Nagy Ferenc ellen hamis tanúzásra való rábírási miatt megindithassa az eljárást.

Haldokló cigányprimás. Szabadka első cigánya, de az országban is híres Piros Józsi utolsó napjait éli és Szabadkán részvétellel néznek a halállal vívódó szegény cigány művész felé. József főhercegnek is kedvelt primása volt Piros Józsi, aki nyarán a Margitszigeten muzsikált. Egy hónappal ezelőtt jött haza Margitszigetről az ő szeretett szülővárosába. Még egykét nap fenjárt, de hegedűjét nem vehette kezébe, csak otthon, amikor a bandát tanította. Mert tanított folyton, mert ő úgy akarta, hogy zenekara a legjobb legyen. A minap végkép kiesett a vonó a kezéből. Azt írják felőle, hogy menthetetlen.

Közgazdaság.

A m. kir. földmíveléstudgyi miniszter a ragadós száj- és körömfájás elleni védekezésére és ezen betegség gyógyítására utmutatást adott ki. Az utmutatás a következő:

A ragadós száj- és körömfájásból eredő károk rendkívül súlyosan érintik a gazdát, mert nemcsak hogy a beteg állat a betegség alatt lesoványodik, a tejelése csökken és az igavonó állatok munkára nem használhatók, de következménye ezen betegségnek az is, hogy a külső országok azon helyéről, a hol ezen betegség föllépett és az ezzel szomszédos községekből, gyakran pedig az egész já-

rásból a hasított körmü állatok bevitelét kitiltják, nehogy a betegség hozzájuk is bevitessék. Azt pedig könnyű elképzelni, hogy ha nem lehet a külső országokba valamely állatfajt kivinni, akkor annak az állatfajnak az ára csökken, a mi pedig még nagyobb kár a gazdának, mint az, ha ökreit 1—2 hétig nem tudja befogni igára, vagy tehencit nem tudja megfejteni.

Mi a ragadós száj- és körömfájás?

A ragadós száj- és körömfájás, mint a neve is mutatja olyan betegség, mely az egyik szarvasmarháról, juháról, kecskéről, sertésről vagy bivalyról vagyis az úgynevezett hasított körmü beteg állatról a másikra is átragad. De a neve azt is mondja, hogy leggyakrabban a száj és valamelyik lábán, esetleg mind a 4 lábán a körömök is megbetegednek, vagy csakis a körömök lesznek betegek. Erre a betegségre talán valamennyi ragadós betegségek között legjobban ráillik a „ragadós” szó, mert tényleg a Hazánkban ismert ragadós állati betegségek között ez a legragadósabb, úgy hogy a mely istállóba, vagy gulyába, vagy csordába beveszi magát, ott rendszeren az állatok legnagyobb része megbetegszik.

Sok gazda tudja, hogy a száj- és körömfájás ragadós és azt mondja, hogy azt a mérges harmat, vagy az úgynevezett mésharmattól kapja meg a szarvasmarha, sertés, juh, kecske, vagy bivaly.

A harmat, mint ilyen egymagában ártalmatlan, mert a földön ez a legtisztább víz, ha tudniillik a levegő is tiszta. A harmat azonban betegséget is foglalhat magában, ha a legelőn vagy tarlón beteg állat legelt, vagy járt. Mert tudni kell, hogy a ragadós száj- és körömfájás csirája bent van a ragadós száj- és körömfájásban beteg állat nyálában, a szájából vagy a körmei közül kifolyó genyben, esetleg a tejében is. Ezt az állat elbűllítja az istállóban, a legelőn, a tarlón, az uton, az etető vályuban, itató vödörben stb., egyszóval mindazon helyeken, a hol a beteg állat megfordul. Ha azután az egészséges állat ilyen helyekre kerül, a betegséget az egészséges állat is megkaphatja, mert a legelőn vagy a tarlón levő tülkés növé-

nyek, szőrös fűvek, gabonacsutka stb. fölbezik a körömágyat vagy a körömök között levő finomabb bőrt és ezek a növények a betegség csiráját úgy beojtják oda, mint az orvos az ő tüjével a kis gyermek bőre alá a himlő csiráját.

Ez az egyik módja annak, hogy az állat a betegséget megszeresse. De ezenkívül lehet sok más módja is. Így el lehet vinni a betegséget egyik helyről a másikra ruhával, csizmával, kézzel, tejjel, takarmánnyal, vakaróval, kefével, istállósöprővel, stb.-vel. De át is lehet ojtani egyik állatról a másikra.

Ezen betegséget csak a hasított körmü állatok kapiják meg. Ezek közül legkönnyebben a szarvasmarha, már ritkábban a sertés, juh és kecske, és még ritkábban a bivaly, de azért 5 évvel ezelőtt hazánkban a bivalyokon is tapasztalták az állatorvosok. Más állatokra ez a betegség nem igen ragad át. Az ember azonban megkaphatja, különösen a beteg tehének nyers tejétől.

A betegséget gyakran az elmondottak utján kapja meg az állat, de ezeknél sokkal veszedelmesebb az, ha egy beteg állattal összeszagosol, egy jászolyból eszik, egy edényből vagy vályuból iszik, beteget nyal, egyszóval, ha a beteggel bármilyen módon érintkezik a még egészséges állat.

HIRDETÉSEK.

2207. szám.

kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

Veprovác községnél megüresedett gyalogrendőri állásra pályázat hirdetik s felhívják a pályázni kívánók, hogy okmányolt kérvényüket **folyó évi november hó 28-ig** alulírt község elüljáróságánál nyújtsák be.

Évi készpénz fizetés 480 korona havi utólagos részletekben, az egyenruházatot a rendőr sajtójából tartozik beszerezni, a felszerelést a község adja.

Veprovác, 1902. november 10 én.

3—2

Az elüljáróság.

Akácfa-ból készült

szőlőkarók,

kerékküllök,

kerítés- és

komlóoszlopok,

gömbfa bográrok

számára kaphatók

Wolf és Trostler

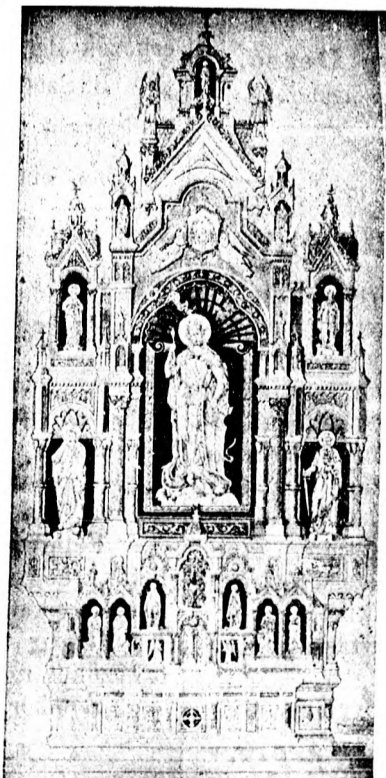
fakereskedőknél

Ujvidék Duna-

utca 7. sz. vagy

örményutcai fatele-

pükön. 5—2

NAGY NEP. JÁNOS

szobrász, aranyozó és oltárépítő.

ELSŐ DÉLMAGYARORSZÁGI OLTÁRÉPÍTÉSZETI SZOBRASZATI ÉS ARANYOZÓ MŰINTÉZET.

Ő Nagyméltósága a kalocsai érsek, főmagassága dr. Samassa József egri érsek, valamint dr. Schlauch Lőrinc nagyváradi bíboros püspök ur ő Eminenciája és eszerneki és tarkeői Dessewffy Sándor eszernádi püspök ur ő Kegyelmeisége által többszöri megrendelésekkel kiténtetve: így a legközelebbi időkben a nagyméltóságú eszernádi püspök ur a lelei újtemplom berendezésével megbízott.

Munkáinak szakismerettel való kivétel Zenta, Csorvász, Szilas, Jácskádány, Szolnok, Kun-Felgyháza, Kalocsa, Torontó-Almás, Békés-Szent-András, Kun-Szt. Márton, Nagy-Kikinda, M-Pécska, Csanád-Palota, Vámosgyörk és több helyekről nyert bizonyítványaim igazolják.

A nagyméltóságú kalocsai érsek ur ő Eminenciája a eszernádi és zenta-tornyosi újtemplomok berendezésével kiténtetett.

Készítek új oltárokat, szószékeket, szent sírokat, keresztút-képeket domborműben.

Költségvetéseket és tervrajzokat bérmentve küldöm. Odautazás esetén saját költségemen utalom bárhova.

Jézus és Mária Szive szobrai és pádui szent Antal szobrai

különféle nagyságban fából faragva, polichromirozva:

centiméter	100	119	120	130	140	150
korona	96.—	110.—	140.—	170.—	174.—	194.—
főszöntvény, rendkívül erős anyagból:						
centiméter	100	120	140	150		
korona	72.—	110.—	126.—	140.—		

Leikiismeretes jó kiszolgálásról az intézet jó hírneve szavatol.

Nagy Nep. János,

TEMESVÁR, Józsefváros, Bega-balsor 21.

*—8

Zombori kereskedelmi és iparbank zálogkölcson-osztálya.

Zálog-árverés

1902. évi december 9-én.

Mindazon ékszerek és zálogtárgyak, melyek 1902. évi október hó 31-én, és pedig 7848—37805. számig ki nem váltattak vagy át nem irattak,

1902. évi december 9-én

a zombori kereskedelmi és iparbank zálogkölcson-osztály helyiségében délelőtt 9 órakor tartandó

nyilvános árverésen

eladatni fognak.

Hosszabbítások vagy kiváltások a kitűzött árverést megelőző 3 nap előtt történhetnek.

Zombor, 1902. november 14-én.

A zombori kereskedelmi és iparbank igazgatósága.

Alkalmazást nyerhet.

A községi jegyzői teendőkből teljesen jártas egyénre alkalmazást nyerhet 40 korona havi díj és lakás, mosás és világítás nélkül, teljes ellátásért.

Felszerelt kérvények alulírott jegyző címére **folyó évi december hó 1-ig** beküldendők.

Szakvizsgát tett egyének előnyben részesülnek.

Bajsa, 1902. évi november 12-én.

Szilvássy János

3-1

jegyző.

4359/kig. 1902. szám.

Pályázati hirdetmény.

Az eddigi pályázati kérvények fentartása mellett Plávna községében üresedésben levő irnoki állásra a pályázati határidőt **folyó évi december hó 15-éig** meghosszabbítom és felhívom a pályázókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket a fenti határrapra terjesszék be.

Az irnoki állással előleges havi részletekben fizetendő 600 korona készpénz járandóság van egybekötve.

Palánkán, 1902. október hó 31-én.

Zsigmond Janos,

3-3

tb. szolgabíró.

Hirdetmény.

Az 1894. évi XII. t. c. végrehajtása tárgyában kiadott 48000/1894. számú földmívelésügyi miniszteri rendelet 107. §-a értelmében közzétételük, hogy a petrováci határban a réti földken más határból eltévedt 12 éves sárga, két hátsó lábára kesely, hóka paripa bitangságban találtatott.

Felhívatik tulajdonos, hogy tulajdonjogát **folyó évi november hó 22-én délelőtt 9 óráig** a község elöljáróságánál igazolja, különben az e napon nyilvános árverésen el fog adatni.

Petrovác, 1902. november 11-én.

3-2

Az elöljáróság.

Üzletáthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy

divatárú üzletemet

Falcione Gusztáv-féle házba (Kossuth Lajos utca) **helyeztem át**, ahol is a megmaradt árúk végeladatnak.

A nagyérdemű közönség b. pártfogását kérve, maradok

kiváló tisztelettel

3-1

Engusz József.

Ház és földeladás.

Alulírott közhírré teszem, hogy az Esztergamy örökösök tulajdonát képező és a zombori 1706. számú betétben A. I. 1-2 sor. 3823, 3824. hr. és 107. öi. szám alatt foglalt és a zombori polgári kaszinó mellett levő 1403 □ ölnyi beltelkes ház melléképületeivel, továbbá a zombori 6367. és 6368. sz. betétekben A. I. 1-3 sor 9585/2., 9586/2., 9587/2. hr. illetve A. I. 1-2 sor 9585/3., 9586/3. és 9587/3. hr. számok alatt egy darabban a Sikardülöben elfekvő legjobb minőségű 125 katasztrális hold szántóföld egészben, esetleg kisebb parcellákra is felosztva **szabadkézből eladó.**

Bővebb felvilágosítást nyújt

Sztrilich Béla

3-3

vármegyei aljegyző Zomborban.

5114. sz.

kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

Az eddigi pályázati kérvények fentartása mellett B. Bukin községében üresedésben levő irnoki állásra pályázati határidőt **folyó évi december hó 5-éig** meghosszabbítom és felhívom a pályázókat, hogy felszerelt kérvényeiket a fenti határrapra terjesszék be.

Az állással 600 korona fizetés van egybekötve, mely előleges havi részletekben felveendő.

Palánkán, 1902. évi november hó 6-án.

Hipp Dezső,

3-1

főszolgabíró.

7434. szám.

kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

Hódsághi járáshoz tartozó Filipova községében lemondás folytán megüresedett segédjegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek; felhívom ezen állást elnyerni óhajtókat, hogy kellően felszerelt kérvényeiket **f. évi november hó 30-áig** hozzám annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

Ezen állás javadalmazása évi 800 kor. fizetés és 80 kor. lakbér.

Német nyelvbeni jártasság megkívántatik.

Hódsághon, 1902. november 6-án.

Szemző Károly,

3-2

főszolgabíró.

Az ó-becset alsóvárosi róm. kath. plébániái hivatalból.

231. szám.

1902.

Arlejtési hirdetmény.

O Becse (Bács-Bodrog m.) róm. kath. hitközsége, mint kegyuraság, O-Becse-Alsóvárosban plébániatemplom építését határozván el, az ó-becsei r. kath. egyháztanács október hó 26-án hozott 2 számú határozatának értelmében ezennel közhírré teszem, hogy a 73.000, szóval hetvenháromezer koronára előirányozott templom felépítésének biztosítására **f. évi december hó 9-én kedden délelőtt 10 órakor az ó-becsei városháza emeleti nagy tanácsstermben nyilvános arlejtés fog tartatni.**

Zárt ajánlatok is elfogadhatók, amelyek azonban az arlejtés megkezdéseig az ó-becsei alsóvárosi plébánosnál benyújtandók, mert a későbbben érkezettek figyelembe nem vétetnek. A zárt ajánlatok a szóbeli arlejtés után bontatnak fel.

Az arlejtésen minden magyar állampolgár részt vehet, aki az arlejtést vezető elnök kezéhez az előirányzott vállalati összeg 10% át bányapénz gyanánt készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban az arlejtés megkezdéseig leteszi.

Az érsekileg jóvábagyott tervet, költségvetést és feltevéteket az érdeklődők f. évi november hó 9-étől kezdve az arlejtés napjáig bezárólag az ó-becsei alsóvárosi róm. kath. plébániái hivatalban (III. ker. magas utca 12.) a hivatalos órák alatt: délelőtt 8-12 ig, délután 2-5 ig bármikor megtekinthetők.

Kelt O-Becsen, 1902. október hó 26-án.

Kovács Ferenc,

3-3

ó-becsei alsóvárosi plébános.

3736. szám.

1902.

Hirdetmény.

Bács Szent-Tamás község alulírott községi óvodai felügyelő bizottság elnöksége ezennel pályázatot hirdet egy óvónői állásra, melylyel évi 800 kor. fizetés és szabad lakás, avagy 200 kor. évi lakbér van összekötve. Felhívtnak ezen állást elnyerni óhajtók, hogy kellően felszerelt pályázati kérvényeiket **e hó végéig** alulírott elnökséghez beküldeni ne késsenek, mert a később érkezők figyelembe nem részesítettnek.

B.-Szt-Tamáson, 1902. novemb. 10.

Dungyerszky István,

biz. elnök.

Ivanits Izidor,

biz. jegyző.

5306. szám.

kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

A zombori járáshoz tartozó Szivac községben lemondás folytán üresedésbe jött s évi 800 korona fizetéssel javadalmazott irnoki állásra ezenel pályázatot nyitok.

Felhívom az állást elnyerni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket **f. évi december hó 15-ig** nyujtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Zombor, 1902. november hó 3-án.

Tárczay,

2-2

főszolgabíró.